

ROBINWOOD PLUS

—
Kontribuutio Euroopan Unionin metsästrategiaan ohjelmakaudelle 2014-2020

Suosituksset Euroopan komissiolle

—
Elokuu 2013

SISÄLTÖ

I. ROBINWOOD PLUS - projekti	p 4
II. Työmenetelmät	p 12
III. Metsien monikäytön kehittäminen: viittä ensisijaista aihealuetta koskevat suositukset	p 14
1. Metsät ja ympäristökasvatus – metsien arvostuksen lisääminen Euroopan kansalaisten keskuudessa	p 15
- <i>Sitoutetaan tiedottamalla</i>	
- <i>Luodaan yhteinen metsäkulttuuri</i>	
- <i>Toteutetaan kohdennettuja, hajautettuja ja pitkäaikaisia toimia</i>	
2. Metsien kehittäminen ja hoito: noudatetaan kestävän metsänhoidon periaatteita	p 17
- <i>Strategiset haasteet</i>	
- <i>Huolestuttava tilanne</i>	
- <i>Yhteistyö sopivalla tasolla</i>	
3. Biologinen monimuotoisuus ja biomassa : hyödynnetään puuta suojelemalla samalla Euroopan metsien biologista monimuotoisuutta	p 20
- <i>Paikallisten tekijöiden huomioon ottaminen tasapainon löytämiseksi</i>	
- <i>Tietopohjan kehittäminen</i>	
- <i>Puun energiakäytön hallinta</i>	
- <i>Suojelu ja kehittäminen</i>	
4. Puu ja paikallinen osaaminen : luodaan alueelle lisäarvoa kehittämällä paikallisia aloja	p 23
- <i>Paikallinen kehitys uhattuna</i>	
- <i>Liian vähän hyödynnetty paikallinen resurssi</i>	
- <i>Heikentynyt ala</i>	
- <i>Säädöksistä kärsivä ala</i>	
- <i>Ammattitaitoisen työvoiman puute</i>	
- <i>Puu – aliarvostettu materiaali</i>	
5. Metsäalueiden matkailukäyttö : kehitysmahdollisuuksia Euroopan maaseutualueille	p 27
- <i>Alueiden talouskasvun voimavara</i>	
- <i>Kestävälle turismille markkinarakoa</i>	
- <i>Sisäisen kehityksen edistäminen</i>	
IV. Strategiset suositukset	p 30
Liite : Robinwood Plus - miniohjelman osaprojektit	p 31

I. ROBINWOOD PLUS MINIOHJELMA

Esittely ja haasteet

ROBINWOOD PLUS

INTERREG IVC -ohjelmaan kuuluva Robinwood Plus on miniohjelma, jossa eurooppalaiseen yhteistyöhön osallistuu viisi kumppanialuetta neljästä jäsenvaltiosta: Italiasta, Romaniasta, Suomesta ja Ranskasta. Tammikuussa 2010 käynnistyneen nelivuotisen ROBINWOOD PLUS -projektin budjetti on 3 063 463,56 euroa. Rahoitukseen osallistuvat EAKR (Euroopan aluekehitysrahasto) ja kumppanialueet.

Projektin päätavoitteena on pirstää ja parantaa aluetaloutta ja maaseutuyhteisöjä edistämällä ja kehittämällä metsien monikäyttöä metsätalouden toimintasuunnitelman ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Metsien monikäyttö käsittää luonnonvarat (metsänhoito, ympäristö, biologinen monimuotoisuus), metsiin liittyvät tuotokset (puutuotteet, paikalliset puukäsityöt, rakentamiseen käytettävä puu, energianlähteenä käytettävä puu, muut metsätuotteet) sekä metsissä tapahtuvat toiminnot (matkailu, elämänlaadun parantaminen). Tavoitteiden saavuttamiseksi kumppanit ovat keskittyneet työssään seuraaviin viiteen keskeiseen alaan:

1. Metsätalouteen perustuvien maaseudun kehittämiseen liittyvien alueellisten ja paikallisten toimien parantaminen kehittämällä valmiuksia ratkaista tulevien projektien ja investointien avulla ongelmia, jotka liittyvät nykyisiin ja tuleviin metsäalan yrityksiin maaseutualueiden kasvun edistäjinä sekä monikäyttöön, kilpailukykyyn ja innovaatioihin.

2. Hallinnon parantaminen poliittisten päättäjien ja viranomaisten osaamista lisäämällä (kumppanialueiden ja paikallisten toimijoiden kanssa toteutettavien osaprojektien avulla) ja maaseutualueiden kasvun edistäminen kestävän metsänhoidon sekä pk-yritysten ja osuuskuntien osallistumisen avulla keräämällä, jakamalla ja edistämällä parhaita käytäntöjä ja kokemuksia.

3. Metsiä ja niiden monipuolista käyttöä koskevan yleisen tietämyksen parantaminen tiedottamalla kaikille paikallisille toimijoille, sidosryhmille, päättäjille, yrityksille, asukkaille ja metsänomistajille, että (metsä)ympäristö on resurssi, jota on suojeltava ja käytettävä taloudellisten hyötyjen saamiseksi ja elämänlaadun parantamiseksi.

4. Kestävän metsätalouden alueellisten ja paikallisten toimijoiden välisen kansainvälisen sosiaalisen verkoston luominen, jotta toimijat voivat vaihtaa kokemuksia ja hyviä käytäntöjä myös vastaisuudessa.

5. Kumppanialueiden toimijoiden välinen kokemusten vaihto osaprojektien avulla.

ROBINWOOD PLUS -projektissa ovat mukana Ligurian alue (projektin johtaja) ja Calabrian alue Italiasta sekä Limousinin alue Ranskasta, Harghitin alue Romaniasta ja Kainuun alue.

Robinwood Plus INTERREG IVC miniohjelman eurooppalaiset alueet

Pääpartnerin alue ■
Partnerien alueet ■

	LIMOUSIN	HARGHITA	LIGURIA	CALABRIA	KAINUU
Alueen pinta-ala (ha)	1 694 000	661 000	542 000	1 508 200	2 445 200
Metsien pinta-ala (ha)	575 000	232 000	390 000	515 000	1 707 000
Metsien osuus kokonaispinta-alasta	34%	35%	70%	34 %	90%
Yksityismetsien osuus	94%		83%	<50%	40%
Asukastiheys (asukasta/km²)	43	53	303	133	4

Näiden viiden alueen väestö on yhteensä 5 527 000 asukasta

Metsien osuus on alueilla 35–90 prosenttia kokonaispinta-alasta. Yhteensä alueilla on metsää 3 712 000 hehtaaria.

SWOT-analyysi : Limousinin alueen metsien monikäytön tilanne

VAHVUUDET

- Saatavilla **monipuolisia puuvaroja**
- Läsnä toimijoita, jotka pyrkivät kehittämään alaa : valtio, maakuntaliitto, paikallisviranomaiset, CESR, ammatilliset ja muut yhdistykset, yritykset jne.
- **Erikoistuneita tutkimuskeskuksia (yliopisto, FCBA) ja koulutuskeskus**
- Varoja vastaava yritysten koko : joustavuus, kekseliäisyys, sopeutuvuus
- Ranskan keskiarvoa suurempi **koneellisen korjuun osuus**
- Lähes **hakkuukypsä douglaskuusimetsä**
- Läsnä markkinajohtaja
- Arvostettua asiantuntemusta

MAHDOLLISUUDET

- Rakentamiseen käytettävän puun ja energialähteenä käytettävän puun kehittämistä **edistävät julkiset toimet**
- Heräävä yleinen tietoisuus ja verkostoituminen alan toimijoiden keskuudessa
- Suhteellisen hyvä **sopeutumiskyky ilmastonmuutokseen** viljelykasvilajien moninaisuuden ansiosta
- Lisääntyvä ympäristötietoisuus : **ekomateriaalien kehittäminen**
- Biomassan muuntaminen, biopolttoaineet, vihreä kemia
- Puuta polttoaineena käyttävien automaattisten kattilahuoneiden kehittäminen (sitoutuneet valtuustot ja teollisuudenharjoittajat)
- Monialaiset yhteistyömahdollisuudet muiden alojen kanssa
- **Tiiviimpi yhteistyö yliopiston tai osaamiskeskitymän kanssa**
- Energiakäänne: vanhan asuntokannan peruskorjaus...

HEIKKOUEDET

- **Metsäalueet** ovat pirstaloituneita, mikä vaikeuttaa pääsyä lehtipuiden luo.
- Korjuussa tarvittavasta **työvoimasta** (metsureista jne.) on **pulaa**, joillakin ammateilla on huono imago.
- **Alan organisoitumisessa on puutteita**, jalostuksen ja jatkojalostuksen välillä ei ole yhteyttä : suurin osa huonekalu- ja rakennusteollisuuden jalostamasta puusta tulee muualta kuin Limousinin alueelta.
- Yritykset **eivät ole kiinnostuneita innovoinista**.
- Puun tarjonta ei vastaa kysyntää : teolliseen valmistukseen soveltuvan puun laatuun liittyvät ongelmat

UHAT

- Puualojen välinen kilpailu hankinnassa : **mahdolliset** puun käyttöön liittyvät konfliktit **puuta jalostavien ja puuta energialähteenä käyttävien alojen välillä**
- Alan pk-yritysten **sukupolvenvaihdokset**
- **Huonekalualan heikkeneminen** ja lehtipuun käytön väheneminen
- Jalostuslaitoksille kuljetettavan raaka-aineen hankintahintaan vaikuttavat kasvavat **kuljetuskustannukset**
- Nykyinen taloustilanne, kriisi vaikuttaa rakennusteollisuuteen

SWOT-analyysi : Kainuun alueen metsien monikäytön tilanne

VAHVUUDET

- Laajat ja kasvavat metsävarat
- Pinnanmuodostus, ei jyrkkiä mäkiä
- Kauniit järvi- ja metsämaisemat
- Venäläisten matkailijoiden keskuudessa hyvä maine turvallisena ja puhtaana matkailukohteena
- Valmis infrastruktuuri
- Pitkät perinteet metsätaloudessa ja puuteollisuudessa
- Metsänhoidon asiantuntemusta
- Metsänhoitosuunnitelmien kattavuus 100 %
- Hyvä tietämys metsien biologiseen monimuotoisuuteen liittyvistä arvoista
- Yritysten välisiä yhteistyöverkostoja
- Innovatiivinen työympäristö
- Bioenergian ja puualan asiantuntemusta
- Bioenergian ja puualan ohjelmaperusteisen kehittämisen asiantuntemusta ja pitkäaikaista kokemusta

MAHDOLLISUUDET

- Puun lisääntyvä käyttö rakennusmateriaalina
- Bioenergian kysynnän yleinen kasvu
- Luontomatkailun kasvava kysyntä
- Sijainti lähellä Venäjää

HEIKKOUEDET

- Suuri etäisyys suuriin sellu- ja paperitehtaisiin
- Suuri etäisyys puutuotteiden loppuasiakkaisiin ja vientisatamiin
- Korkea hintataso (työvoima, matkailupalvelut)
- Harva asutus

UHAT

- Työvoiman ja osaamisen saatavuus
- Ilmastonmuutos (metsätuhot, korjuun vaikeutuminen)
- Puutuotteiden kysyntä (ja hintataso) maailmanmarkkinoilla

SWOT-analyysi : Ligurian alueen metsien monikäytön tilanne

VAHVUUDET

- Alueellinen metsäohjelma
- Monialainen lähestymistapa
- Metsätoimijoiden innokkuus/motivaatio
- (Sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristön kannalta) kestävä metsänhoito alueellisella tasolla parannettujen sertifiointiohjelmien ansiosta
- Metsätalouden menestyksessä edistäminen
- Luonnon järjestelmien ja ympäristön hallittu/optimoitu hallinta
- Metsäpinta-ala (70 % alueen pinta-alasta)

MAHDOLLISUUDET

- Rahoitus EU:n projekteista
- Toimijoiden osaamisen asteittainen paraneminen (ammattillinen koulutus)
- Puu uusiutuvana energialähteenä
- Metsän muiden tuotteiden kuin puun lisääntyminen
- Paikallisten metsätaloussuunnitelmien kokeilu

HEIKKOUEDET

- Suunnittelutoiminnan yleinen resurssipula
- Kehitystä vaativa metsätalouden tietokanta
- Puun laittomat markkinat
- Organisoitumaton puun toimitusketju
- Liiallinen byrokratia ja usein paikallisiin oloihin sopimattomat menettelyt
- Huono puun laatu (ei kaikkialla)
- Metsäkiinteistöjen lohkominen

UHAT

- Alan rakenteellinen varojen puute sekä kansallisella että alueellisella tasolla
- Metsien ylläpidon ja maaseutualueiden vähittäinen hylkääminen

SWOT-analyysi : Calabrian alueen metsien monikäytön tilanne

VAHVUUDET

- Perinteistä metsätalousaluetta
- Alueellinen metsäsuunnitelma
- Voimakas metsäalueiden palauttaminen ja laajentaminen lukuisten metsitystoimien avulla
- Hyvät mahdollisuudet metsien vuotuiseseen kasvuun
- Kasvava kiinnostus vaihtoehtoisten energialähteiden käyttöön
- Runsaasti suojelualueita koko alueella (9 % kansallisesta kokonaispinta-alasta)
- Paikallisia matkailujärjestelmiä kansallisia ja ulkomaisia markkinoita varten
- Luonnonvaroja (rannikot ja suojelualueet) ja laadukkaita kulttuurivaroja

MAHDOLLISUUDET

- Ammattitaitoisten työntekijöiden kasvava kysyntä
- EU:n rahastot
- Poliittisten päättäjien ja yhteisön osoittama asianmukainen arvostus, joka varmistaa metsien monimuotoisen luonteen
- Lisääntyvä huomio korostettaessa tehokkuuden ja aktiivisen talouden merkitystä
- Matkailun kansainvälisen kysynnän jyrkkä kasvu

HEIKKOUEDET

- Taloudellinen kapasiteetti ja ammatillinen osaaminen eivät vielä riitä nykymetsätalouden edellyttämiin koneisiin ja teknologiaan investoimiseen.
- Metsävarojen, metsäurakoitsijoiden ja järjestelmien muuttamisen välisen integroinnin puutteet
- Biomassan heikko kilpailukyky hinnan osalta
- Vain muutamat yrittäjät ovat muuttaneet puun hyödyntämisen järjestelmiä ja menetelmiä ja muuttaneet teknologiaansa investoimalla erityisesti energia-alaan.
- Suojelualueiden vähäinen kehitys
- Merenrantamatkailu (80 % ulkomaalaisista ja italialaisista matkailijoista).
- Hyvin lyhyt matkailusezonki (kolme kesäkuukautta)

UHAT

- Haluttomuus hakeutua alalle, koska monet pitävät sitä vähän arvostettuna, riskialttiina ja huonopalkkaisena
- Viiveet avustusvarojen käyttämisessä alueellisella tasolla
- Ympäristöresursseista raaka-ainetta tuottamalla ja sitä jalostamalla saatava vähäinen arvo
- Teknologinen riippuvuus ulkomaisista markkinoista
- Calabrian jääminen kansainvälisen matkailureitin ulkopuolelle

SWOT-analyysi : Harghitan alueen metsien monikäytön tilanne

VAHVUUDET

- Metsätalouden toimintasuunnitelma
- Metsätoimijoiden innokkuus/motivaatio: metsänomistajat, yhteismetsät (metsänomistajien yhdistykset), yksityismetsänomistajien yhdistys
- Metsätalospinta-ala (35,6 % läänin pinta-alasta) - 0,7 ha/asukas, Euroopan keskiarvoa (0,30 ha/asukas) suurempi
- Suuret luonnonsuojelualueet
- Suuri biologinen monimuotoisuus
- Runsas vesistöverkosto
- Monipuolinen pk-yritysten valikoima
- Hyvät maataloustuotannon mahdollisuudet
- Ennakoiva paikallishallinto
- Hyvät biomassan tuotantomahdollisuudet
- Hyvät matkailun kehittämismahdollisuudet

MAHDOLLISUUDET

- Puubiomassan käyttö
- Rahoitus EU:n projekteista
- Toimijoiden osaamisen asteittainen paraneminen (ammattillinen koulutus)
- Puu uusiutuvana energialähteenä
- Paikallinen puunjalostus
- Paikallisten metsätaloussuunnitelmien kokeilu

HEIKKOUEDET

- Suunnittelutoiminnan resurssipula
- Kehitystyötä edellyttävä metsätalouden tietokanta
- Laajat puun laittomat markkinat
- Metsäkiinteistöjen lohkominen
- Vähäinen paine parannuksiin ja innovointiin
- Huonot valmiudet yhteistyöhön talouden alalla
- Ankara ilmasto
- Varojen puutteesta kärsivät heikot yritykset
- Kestävän metsänhoidon mallien puute
- Käytetyn teknologian alhainen taso
- Ulkomaisten varojen niukkuus
- Heikko vientikyky
- Ei puun toimitusketjua
- Soveltumattomat kansalliset säädökset / Yhteismetsien selvittämätön asema
- Liiallinen metsänomistajien määrä – metsäkiinteistöjen pirstaloituminen
- Tutkimuskeskusten puute, vähäinen yhteistyö yliopistojen kanssa

UHAT

- Metsäalueiden väheneminen, biomassaraaka-aineen väheneminen
- Energiariippuvuuden lisääntyminen
- Metsien ylläpidon ja maaseutualueiden vähittäinen hylkääminen
- Puualan ammattitaidon häviäminen

MINIOHJELMAN HAASTEET

Robinwood Plus -miniohjelmaan kumppaneina osallistuvat EU:n alueet, joissa kaikissa on paljon metsää, pyrkivät edistämään metsävarojen monipuolista käyttöä ja kestäväää kehittämistä.

Metsien monikäytön edistämisen ja kehittämisen tavoitteena on tukea aluetalouden kestäväää kehitystä, parantaa väestön elämänlaatua, lisätä väestön osallistumista paikalliseen kehitystyöhön ja suojella ympäristöä, mikä tapahtuu suojelemalla biologista monimuotoisuutta, kehittämällä uusiutuvia energialähteitä ja vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä.

Robinwood Plus -ohjelma on täysin EU:n taloudellista ja sosiaalista koheesiota koskevan politiikan mukainen, erityisesti ohjelmalle ominaisen alueiden välisen tiiviin yhteistyön ansiosta. Kumppanialueiden osa-alueilla toteutettiin viisi osaprojektia. Ne perustuivat hyvien käytäntöjen vaihtoon ja siirtoon, ja ennen kaikkea ne mahdollistivat kullakin alueella toteutetut konkreettiset toimet.

Robinwood Plus -miniohjelma päättyi Euroopan komissiolle esitettyihin suosituksiin, jotka olisi otettava huomioon Euroopan unionin tulevassa hyvän metsänhoidon strategiassa. Suositukset perustuvat toteutettujen osaprojektien analyysiin sekä metsien monikäytön edistämistä ja kehittämistä koskevan kansainvälisen tietojen ja kokemusten vaihdon tuloksiin.

II. MENETELMÄT

Robinwood Plus -ohjelman kumppanit kehittivät Euroopan komissiolle esitettävien strategisten suositusten laatimisessa käytetyn menetelmän osallistavalla prosessilla. Menetelmän avulla päästiin yhteisymmärrykseen siitä, mitä ensisijaisia toimia olisi toteutettava strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Robinwood Plus -ohjelman ohjausryhmän kokouksessa vahvistettiin 30. lokakuuta 2012 kunkin kumppanin tehtävät ja ohjelman seuraavat vaiheet :

1

Ohjelman taustaa ja tiettyä teemaa koskevaa työtä esittelevän raportin laatiminen (tutustumiskäynnit, kumppaneiden valitsema hyvä käytännöt, mentori-mentoritavoittava-havainnointijärjestelmän aikana tehdyt havainnot, kansainväliset konferenssit ja osaprojektien toteuttaminen). Raporteissa esitetään myös ideoita, huomautuksia ja ehdotuksia suosituksiksi. Kukin alue nimitettiin yhden raportin esittelijäksi ja toisen raportin kommentoijaksi (eli vastaamaan raportin **laatimisesta** ja toisen alueen laatiman raportin **tarkistamisesta**).

Raportti	Teema	Esittelijä (laatija)	Kommentoija (tarkistaja)
1	Metsien kehittäminen ja hoito	Limousin	Liguria
2	Biologinen monimuotoisuus ja biomassa	Kainuu	Limousin
3	Metsäalueiden matkailukäyttö	Calabria	Kainuu
4	Puun ja paikallisen osaamisen edistäminen	Harghita	Calabria
5	Ympäristökasvatus	Liguria	Harghita

2

Kaikkien kumppanialueiden väliset **neuvottelut**. Raporteista ja ehdotuksista keskusteltiin videoneuvotteluissa, sähköpostilla ja puhelimen välityksellä.

3

Raportointiprosessi. Neuvottelujen jälkeen raportit päivitettiin ja toimitettiin kaikille kumppaneille lopullista hyväksyntää varten.

4

Kaksipäiväisen seminaarin järjestäminen näkemysten vaihtoa ja yhteisen linjan hyväksymistä varten. Jotta viiden kumppanialueen poliittiset päättäjät voisivat laatia tärkeimmät suositukset, Limogesissa järjestettiin 26.–27. maaliskuuta 2013 viisi keskustelutapaamista ohjelman eurooppalaisten kumppaneiden ja alan toimijoiden kanssa. Robinwood Plus -ohjelmassa korostetut viisi strategista tavoitetta esiteltiin ja niiden saavuttamiseksi tarvittavista suosituksista keskusteltiin.

5

Tiivistelmä suosituksista ja lopullisen oppaan muotoilu.

6

Oppaan ja suositusten esittely työpajassa, johon osallistuivat alueiden ja EU:n poliittiset edustajat (aluepolitiikan pääosasto + maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto) ja jossa arvioitiin oppaan ja suositusten merkitystä EU:n uusien säädösehdotusten valossa.

7

Viimeistely ja julkaisu.

8

Toimitus EU:n poliitikoille.

III. METSIEN MONIKÄYTÖN KEHITTÄMINEN

Viisi ensisijaista aihealuetta

Hiilen sitomisen ja uusiutuvan energian tuotannon ansiosta metsät ovat keskeinen voimavara ympäristön ja biologisen monimuotoisuuden suojelussa sekä ilmaston lämpenemisen torjunnassa.

Metsät ovat myös merkittävässä asemassa metsäalueiden taloudellisen kehityksen sekä alueiden vetovoiman ja asukkaiden elämänlaadun kannalta.

Robinwood Plus - miniohjelman osallistuneet alueet havaitsivat maantieteellisistä, kulttuurisista tai historiallisista eroistaan sekä taloutensa erilaisesta kehityksestä riippumatta, ettei niiden metsävaroja hyödynnetty yleensä täysimääräisesti.

Monessa tapauksessa metsät eivät kiinnostaneet paikallista väestöä eivätkä omistajiaan. Toisaalta metsiä käytetään myös liian intensiivisesti tai vilpillisesti hyväksi. Metsävaroja hyödyntävät ja kehittävät alat ovat usein haavoittuvia, epävakaita ja uhanalaisia.

Ohjelmaan osallistuneet viisi aluetta suosittelivat, että ilmaston lämpenemiseen, biologisen monimuotoisuuden suojeluun ja alueiden kestävä kehityksen edistämiseen liittyviin haasteisiin vastataan toteuttamalla metsien monikäytön kehittämisstrategiaa.

Metsävarojen säilyttämistä, hoitoa, käyttöä ja jalostamista koskeva strategia sisältää viisi ensisijaista aihealuetta :

1. Tiedotetaan kansalaisille metsien muodostamasta arvokkaasta perinnöstä ja kannustetaan heitä tulemaan mukaan metsien osallistavaan hoitoon.
2. Kannustetaan toimijoita toteuttamaan metsien kestävän ja monipuolisen hoidon suunnitelmia yhdessä.
3. Sovitetaan yhteen metsäbiomassaa hyödyntävän uusiutuvan energian tuotanto, biologisen monimuotoisuuden suojelu ja puunjalostusaloille soveltuvien laadukkaiden puuvarojen kehittäminen.
4. Optimoidaan puuvarojen taloudellinen hyödyntäminen paikallisen asiantuntemuksen avulla ja luodaan alueelle lisäarvoa.
5. Innovoidaan niin, että saadaan metsäalueet matkailukäyttöön.

Tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan Euroopan unionin tukea ja erityistoimia.

Yhdessä laatimassamme raportissa esitetään Euroopan komissiolle suosituksia, joiden avulla voidaan luoda edellytykset kunkin ensisijaisen tavoitteen saavuttamiseksi.

1 - YMPÄRISTÖKASVATUS

Metsien arvostuksen lisääminen Euroopan kansalaisten keskuudessa

• SITOUTETAAN TIEDOTTAMALLA

Metsäalueiden asukkaat sekä puun hyödyntämiseen perustuvien alojen toimijat ja sidosryhmät aliarvioivat metsien potentiaalinen taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen edistämässä sekä ympäristönsuojelussa.

Metsävarojen hoitoa ja kehittämistä koskevat toimet edellyttävät kuitenkin aina väestön, toimijoiden ja sidosryhmien osallistumista toimintaan. Tämän vuoksi on välttämätöntä auttaa väestöä, toimijoita ja sidosryhmiä omaksumaan uudenlainen kulttuuri.

• LUODAAN YHTEINEN METSÄKULTTUURI

Väestön vapaaehtoinen ja aktiivinen osallistuminen edellyttää yhteisen metsäkulttuurin olemassaoloa. Yhteisen metsäkulttuurin kehittäminen voi lisäksi edistää koko EU:n kattavan yhteisen metsäkulttuurin kehittämistä. Alueilla ei ole vielä yhteistä metsäkulttuuria, joten se on luotava.

Metsien luonnonympäristöä koskevan tietämyksen puute ja joidenkin väestöryhmien toisinaan jopa vihamielinen suhtautuminen metsien hyödyntämiseen johtuvat siitä, että kaupunkikehitys on heikentänyt metsäkulttuuria. Koska metsäkiinteistöjä on jaettu peräkkäisten perinnönjakojen yhteydessä, hiipuvaan metsäkulttuuriin on liittynyt omistajien omaa metsäänsä kohtaan tuntemaan kiinnostuksen puute.

• TOTEUTETAAN KOHDENNETTUJA, HAJAUTETTUJA JA PITKÄAIKAISIA TOIMIA

Ympäristökasvatukseen ja -tiedotukseen liittyvillä toimilla olisi pyrittävä kahteen päämäärään, jotka eroavat toisistaan kohderyhmiensä osalta: metsien tuntemiseen ja metsänhoidon oppimiseen.

Kohdeyleisö käsittää nuoret sukupolvet, viranomaisten edustajat, alojen ammattilaiset ja metsänomistajat sekä lähialueiden asukkaat ja metsien satunnaiset käyttäjät.

Lähellä metsiä asuville ja metsien satunnaisille käyttäjille suunnatuissa viestintäkampanjoissa olisi pyrittävä saamaan heidät hyväksymään ajatus siitä, että metsät eivät ole luonnonsuojelun pyhäköitä vaan niiden hyödyntäminen on kaikkien kannalta sekä tarpeellista että hyödyllistä.

Viranomaisille, toimijoille ja metsänomistajille suunnatuilla kampanjoilla edistetään yhteistä käsitystä metsien monikäyttöä koskevista talouteen ja ympäristöön liittyvistä haasteista sekä näiden eriytyneiden ryhmien yhdistymistä.

Nuorille suunnatuissa kampanjoissa olisi keskiytettävä valistamaan tulevia sukupolvia, luomaan uutta metsäkulttuuria ja kehittämään tunnesidettä metsiin. Kampanjoiden olisi oltava luonteeltaan ympäristökasvatuksellisia.

Jotta voidaan auttaa väestöä ja alojen toimijoita sopeutumaan uuteen metsäkulttuuriin ja hankkimaan lisää tietoa, tarvitaan myönteistä, kohderyhmille suunnattua ja hajautettua viestintää sekä pitkäaikaisia ja entistä parempia ympäristökoulutusohjelmia.

Tiedotus- ja ympäristökasvatusohjelmissa olisi otettava huomioon paikalliset kulttuurit, käytännöt ja muut erityispiirteet. Ohjelmat olisi laadittava yhdessä alueiden toimijoiden ja sidosryhmien kanssa soveltamalla osallistavaa alhaalta ylöspäin suuntautuvaa lähestymistapaa.

Suosittelomme, että viestinnän strategiset ensisijaiset tavoitteet sekä itse viestit ja kampanjat erotetaan selkeästi toisistaan. Viestinnän strategiset ensisijaiset tavoitteet voidaan määrittellä yhdessä EU:n tasolla. Kohdennetut viestit ja kampanjat olisi suunniteltava aluekohtaisesti.

Tiedotus- ja ympäristökasvatusohjelmia olisi toteutettava määrätietoisesti pitkän ajanjakson ajan. Niiden olisi oltava tehokkaita ja helposti ymmärrettäviä. Paikallisten ohjelmien toteuttamiseen tarvitaan pitkäaikaista pysyvää rahoitusta.

Metsien monikäytön kehitystoimien onnistuminen riippuu tiedotus- ja ympäristökasvatusohjelmista, joten ympäristökasvatusta olisi pidettävä ensisijaisena kysymyksenä.

SUOSITUKSET

STRATEGISET SUOSITUKSET EU:N TASOLLA :

1. Pidetään ympäristökasvatusta ja -tiedotusta ensisijaisena.
2. Mukautetaan viestinnän teemoja ja välineitä paikallisesti yleisön ja olosuhteiden mukaan.
3. Varmistetaan EU:n viestintäkampanjoille myöntämä pitkäaikainen rahoitus.

MYÖNTEINEN, KOHDERYHMILLE SUUNNATTU JA HAJAUTETTU VIESTINTÄ

4. Pyritään saavuttamaan mahdollisimman laaja yleisö, kuten nuoret, vaaleilla valitut luottamushenkilöt, metsänomistajat, toimijat, paikalliset asukkaat ja metsien satunnaiset käyttäjät, ja otetaan viestintäkampanjoissa huomioon, että metsänomistajat saattavat asua kaukana metsistään.
5. Tiedotetaan puutuotteiden mahdollisille kuluttajille.
6. Toteutetaan myönteisiä viestintäkampanjoita, joissa keskitytään kohderyhmien saamiin hyötyihin.
7. Pyritään saamaan kohderyhmät ymmärtämään, että esteettisesti miellyttävät metsät eivät ole luonnollisia ja itsestään syntyneitä luomuksia vaan ihmistoiminnan tulosta.
8. Toteutetaan ympäristökasvatus- ja viestintäkampanjoita, joilla pyritään yhdistämään eriytynyt puuala yhdeksi kokonaisuudeksi, ja varataan aikaa näkemysten vaihtoon ammattilaisten kanssa.
9. Varmistetaan, että viestintäkampanjat voidaan toteuttaa paikallisesti.

PITKÄAIKAISET JA ENTISTÄ PAREMMAT YMPÄRISTÖKASVATUSOHJELMAT

10. Jatketaan nykyisiä ympäristökasvatusprojekteja ja toteutetaan paikallisia toimia ilmastonmuutokseen liittyvien kysymysten ratkaisemiseksi.
11. Täydennetään ympäristökasvatusohjelmia teknisellä koulutuksella.
12. Sisällytetään taloudelliset ja sosiaaliset näkökohdat ympäristökasvatusohjelmiin.

2 - METSIEN KEHITTÄMINEN JA HOITO

Noudatetaan kestävä metsänhoidon periaatteita

• STRATEGISET HAASTEET

Vaikka jokainen jäsenvaltio vastaa omasta metsätalouspolitiikastaan, Euroopan unioni hyväksyi 15. kesäkuuta 2006 välineitä, joilla tuetaan kestävä metsänhoidon kehittämistä neljän vuoden ajan (vuosina 2007–2011).

Useimmissa Euroopan maissa on jo kauan sitten otettu käyttöön metsänhoitoa koskevia sääntöjä ja metsien hoitomenetelmiä, joilla varmistetaan metsien uudistuminen ja jatkuvuus. Lisäksi metsänhoito on viime vuosina kehitynyt tärkeimpien metsäsertifiointiohjelmien yhteydessä (PEFC, FSC), joiden mukaan metsän hoitokäytäntöjen on täytettävä tietyt vaatimukset ja oltava lainsäädännön mukaisia.

Euroopassa metsäalueet laajenevat samalla, kun maa-seutualueiden väestö vähenee. Samaan aikaan metsiin kohdistuu entistä suurempia paineita, jotka voidaan tiivistää seuraavasti.

> **Ympäristöasiat** : Metsät ovat hyvin tärkeitä maan suojaamisen (eroosion torjunta), vesistöjen säätelyn ja biologisen monimuotoisuuden kannalta. Hoidetut metsät ovat todellisia hiilivarastoja, jotka auttavat luomaan tasapainoa ilman saastumisen lisääntyessä. Ilmastonmuutoksen vuoksi on mukautettava metsätieverkostoa ja torjuttava kasvintuhoojien leviämistä (hyönteiset, loiset jne.).

> **Energia-asiat** : Metsiin kohdistuu entistä suurempia paineita, koska metsien odotetaan tuottavan uusiutuvaa energiaa Eurooppa 2020 - strategian tavoitteiden saavuttamiseksi.

> **Talousasiat** : Raaka-aineiden, puun ja sivutuotteiden sekä muiden kuin puutuotteiden hyödyntäminen käyttämällä ja jalostamalla niitä paikallisesti (työllisyys)

> **Sosiaaliset asiat** : Metsämaiseman ja biologisen monimuotoisuuden suojeleminen, metsien yleisen ulkoilu-, metsästys- sekä marjastus- ja sienestyskäytön kehittäminen

• HUOLESTUTTAVA TILANNE

Haasteisiin vastaamisen kannalta Euroopan metsien maanomistuksen rakenne on monimutkainen (60 % yksityisomistuksessa) ja hillitsee kestävä hoidon toteuttamista. Metsien kuuluminen lukemattomille yksityisomistajille pirstaloittaa metsäalueita huomattavasti. Ei myöskään ole todellisia teknisiä välineitä tai sääntelyvälineitä, jotka edistäisivät kestävä metsänhoitoa.

Metsiin kohdistuvat uhat ovat yhä hellittämättömpiä. Niiden luonne vaihtelee alueittain. Kainuussa metsien voimakas hyödyntäminen energian tuotantoon voi olla biologisen monimuotoisuuden kannalta haitallista. Ligu-riassa taas kahta kolmannesta pinta-alasta peittävät suurlta osin hoitamattomat metsät. Lisäksi metsiä uhkaavat kaikkialla ilmastonmuutoksen vaikutukset.

Myöskään nykyinen talouden ilmapiiiri ei suosi kehitystä : korjuumäärä ei riitä kaikkiin haluttuihin tarkoituksiin. Lisäksi on vielä metsävarojen kasvattamista koskeva ongelma.

Taloudellisten ongelmien ja ympäristöongelmien ohella myös osallistamaton metsien käyttö johtaa ristiriitoin puuteollisuuden, metsien satunnaisten käyttäjien ja paikallisten asukkaiden etujen välillä.

Metsien tasapainoisen käytön saavuttamiseksi Robinwood Plus -ohjelman kumppanit ovat päättäneet tutkia yhdessä erilaisia metsänhoitoa koskevia osallistavia lähestymistapoja ja hallinnointiperiaatteita. Ottamalla alueen toimijat ja sidosryhmät mukaan päätöksentekoprosessiin voidaan yleensä varmistaa, että metsävarat tunnustetaan maaseutuyhteisöjen ja alueen taloutta tukeväksi ja säilyttäväksi kulmakiveksi.

Metsänhoitoon liittyvät taloudelliset ja sosiaaliset kysymykset sekä ympäristönäkökohdat voidaan ratkaista vain EU:n ja alueiden toimilla, joilla pyritään löytämään tasapaino yleisen edun nimissä.

• YHTEISTYÖ SOPIVALLA TASOLLA

Edellä käsiteltyjen kysymysten ratkaisemiseksi suosittelemme yhteisiä toimia, joilla kannustetaan metsänomistajia hoitamaan metsiään kestäväällä tavalla.

Puun arvoketjun optimointi aloja organisoimalla ja puutuotemarkkinoita piristämällä olisi asetettava etusijalle. Joissakin tapauksissa ympäristönäkökohtia olisi pidettävä tärkeimpinä, jolloin on epäilemättä tarpeen ottaa käyttöön korvausmekanismeja tiettyjen toimijoiden hyväksi.

Olemme joka tapauksessa sitä mieltä, että kestävän metsänhoidon suunnitelmia olisi tehtävä yhteistyössä sopivalla tasolla.

Tasoon liittyvä kysymys on merkityksellinen myös monikäytön periaatteen soveltamisen osalta. Joidenkin alueiden mielestä monikäyttöä ei voida soveltaa metsäpalstojen tasolla, vaan olisi järkevämpää ottaa käyttöön vyöhykejärjestelmä, jossa kullakin vyöhykkeellä olisi oma pääasiallinen tehtävänsä (ympäristö, puutavaran tuotanto, matkailu jne.).

Toimien toteuttamisen tasoon liittyvän kysymyksen lisäksi mielestämme on tärkeää, että metsäkiinteistöjen pirstalo-

tumista koskeva kysymys ratkaistaan ja että metsänomistajia kannustetaan muodostamaan ryhmittymiä tai hoitamaan metsiään yhdessä.

Yhdessä toteutettava kestävä metsänhoito edellyttää toimien suunnittelun ja toteutuksen teknisten ja organisatoristen näkökohtien pohtimista.

Organisatorisesta näkökulmasta olisi mietittävä, millä tasolla kestävän metsänhoidon toimia toteutetaan ja millä menetelmällä niitä hallinnoidaan. Tekniikan osalta on harvittava uudelleen metsänistutuksen ja metsien käytön menetelmiä sekä sellaisten yhteisten ohjelmien rahoitusta, joita tarvitaan alojen organisoitumiseen, puunjalostuksen tuotteiden edistämiseen ja metsätaloustoimista vastaavien alueellisten elinten toimintaan.

SUOSITUKSET

STRATEGISET SUOSITUKSET EU:N TASOLLA :

1. Toteutetaan energia-, ympäristö-, elinkeino- ja sosiaalipolitiikkaa tasapainoisesti ja yhteen sovittaen, jotta voidaan välttää metsien käyttöön liittyviä ristiriitoja.
2. Edistetään osallistavaa suunnittelua.
3. Edistetään tasapainoista metsänhoitoa, jolla pyritään yhtäläisesti niin biologisen monimuotoisuuden suojeluun ja puutuotteiden arvonnäkökohtaan kuin energian tuotantoonkin.
4. Edistetään korkean lisäarvon puutuotteiden markkinoiden kehittämistä.
5. Edistetään rajat ylittävää yhteistyötä kestävän metsänhoidon mallin kehittämisessä.
6. Tuetaan metsäsertifioinnin kehittämistä (alkuperä ja toimitusketju) myös pk-yrityksien keskuudessa, jotta voidaan lisätä sertifioidun puun ja kestävästi hoidettujen metsien käyttöä.

TALOUDELLISET SUOSITUKSET EU:N TASOLLA :

7. Edistetään puun toimitusketjun organisoitumista EU:n suoralla taloudellisella tuella ja verokannustimilla.
8. Yhtenäistetään ja mukautetaan EU:n rahoitusvälineitä kestävän metsänhoidon erityiskysymysten ja sääntöjen mukaan.
9. Otetaan käyttöön taloudellisten menetysten korvausmekanismeja ympäristön ja biologisen monimuotoisuuden suojeluun osallistuvien julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden hyväksi.
10. Selkeytetään toimijoiden asemaa ja tukikelpoisuutta.

PROJEKTIEN JA ALOJEN ORGANISOITUMISEN TUKEMINEN ALUEELLISELLA JA PAIKALLISELLA TASOLLA :

11. Tuetaan ja avustetaan alueiden projektien toteuttamista
  - a. sisällyttämällä projekteihin kestävää metsänhoitoa koskevia tavoitteita ja kannustamalla puualan toimijoita ottamaan huomioon ympäristönäkökohdat
  - b. kannustamalla puualan eri toimijoita entistä tiiviimpään yhteistyöhön, jotta toimijat tunsisivat ja ymmärtäisivät toistensa tarpeet
  - c. kannustamalla metsänomistajia toimimaan yhdessä yhteisissä organisaatioissa ja tukemalla heidän organisaatioitaan, jotta ne voivat toteuttaa kestävän metsänhoidon ohjelmia.
12. Kehitetään sopivalla tasolla metsäsuunnitelmien pohjalta hoitosuunnitelmia osallistavaa lähestymistapaa käyttäen.

ARVOKETJUN OPTIMOINTI ALUEELLISELLA JA PAIKALLISELLA TASOLLA :

13. Edistetään lyhyiden puunjalostusketjujen kehittämistä.
14. Tuetaan käytettävissä olevia metsävaroja mittaavia tutkimuksia ja biologisen monimuotoisuuden arviointitutkimuksia sekä etenkin niiden perusteella käynnistettyjä projekteja.
15. Avustetaan alueita antamalla niille resurssit FLEGT-toimintasuunnitelman ja puuta koskevien säädösten täytäntöönpanoa varten, jotta alueet voivat torjua laittoman puutavaran käyttöä tehokkaasti.

3 - BIOLOGINEN MONIMUOTOISUUS JA BIOMASSA

Hyödynnetään puuta suojelemalla samalla Euroopan metsien biologista monimuotoisuutta

• PAIKALLISTEN TEKIJÖIDEN HUOMIOINTAMINEN TASAPAINON LÖYTTÄMISEKSI

Uusiutuvien energialähteiden kehittäminen ja kasvi-huonekaasupäästöjen vähentäminen ovat ehdottoman välttämättömiä koko maailman kannalta. Sama pätee ekosysteemien ja biologisen monimuotoisuuden suoje- luun.

Näiden strategisten tavoitteiden saavuttaminen kuuluu oikeutetusti Euroopan unionin ensisijaisiin tavoitteisiin. Nämä tavoitteet ovat yhteisiä myös kaikille Robinwood Plus -miniohjelman kumppanialueille, joten ne haluavat edistää tavoitteiden saavuttamista. Kumppanialueet muistuttavat kuitenkin komissiolle, että näillä yhteisillä tavoitteilla ja metsäalueille ominaisilla haasteilla on useita leikkauskohtia.

Metsien monikäyttö ja erityisesti metsäbiomassaan perustuvan uusiutuvan energian tuotannon kehittäminen ja biologisen monimuotoisuuden suojeleminen edistävät kestävä kehitystä koskevien Euroopan unionin tavoitteiden saavuttamista. Eri puolilla EU:ta toisinaan toteutettavat metsien monikäyttöä suosivat toimet ovat kuitenkin hajanaisia.

Kestävä kehitystä koskevan tavoitteen saavuttamiseksi kumppanialueet suosittelivat toimia, joilla säilytettäisiin tarvittava tasapaino metsäalueiden taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen, metsiin perustuvan uusiutuvan energian tuotannon ja metsien biologisen monimuotoisuuden suojele- misvälinällä.

Toivomme, että toimissa otetaan huomioon tällä alalla edistyneimpien alueiden kokemukset. Lisäksi kumppanialueet vaativat, että eri alueilla toteutetaan erilaisia toimia, joissa otetaan huomioon paikalliset erityispiirteet ja alueiden väliset erot puun energiakäytön kehityksessä.

• TIETOPOHJAN KEHITTÄMINEN

Olemme sitä mieltä, että kestävässä metsänhoidossa on edistyttävä, ja tunnustamme, että meiltä puuttuu alan asiantuntemusta. Tämän vuoksi haluamme hyötyä tarvittavista neuvoista.

Uskomme, että metsien monikäytössä voidaan edistyä, jos kaikki toimijat ja sidosryhmät osallistuvat toimintaan. Osallistava lähestymistapa edistää toimijoiden ja sidosryhmien välistä keskinäistä ymmärrystä, joka puolestaan parantaa yhteistyötä.

Vaadimme perusteellista pohdintaa siitä, millä tasolla metsien monikäyttöä olisi sovellettava. On todennäköistä, ettei lähestymistapaa voida soveltaa metsäpaltojen tasolla. On mahdollista, että metsiä on jaettava käyttötarkoituksen mukaisesti vyöhykkeisiin.

• PUUN ENERGIÄKÄYTÖN HALLINTA

Puun energiakäytön kehittäminen vaikuttaa myönteisesti paikallistalouden kehitykseen. Energiakäytön kasvu on yleinen kehityssuunta. Metsäbiomassa on tärkeää energian tuotannon kannalta, mutta metsäbiomassan hyödyntäminen edistää myös maaseutualueiden kestävä kehitystä luomalla uusia työpaikkoja ja monipuolistamalla tulonlähteitä. Lisäksi metsäbiomassan käytöllä on laajempi sosiaalinen ulottuvuus, jota voidaan arvioida ottamalla huomioon toiminnan hyödyt, vaikutukset ja rajoitteet. Puun energiakäytön liiallinen tai hallitsematon kehitys saattaa kuitenkin aiheuttaa epätasapainoa, joka on haitallista sekä biologisen monimuotoisuuden että koko puualan kehityksen kannalta.

Puun energiakäytön hallitsematon kehitys voi johtaa siihen, että ainespuuta ja laadukasta sahatavaraa käytetään energian tuotantoon. Tämä olisi haitallista korkean lisäarvon puualoille, kuten huonekalu- ja rakennusteollisuudelle. Puun energiakäytön hallitsematon kehitys saattaa vaikuttaa myös metsäalueiden matkailun kehittämismahdollisuuksiin.

Puun energiakäytön kehitys vaihtelee kumppanialueittain. Se on huomattavasti runsaampaa Kainuun alueella kuin muilla kumppanialueilla. Suomalaisen laajan kokemuksen perusteella kumppanit ovat sitä mieltä, että kaikilla alueilla olisi hyvä olla bioenergiaa koskeva toimintaohjelma, jossa määriteltäisiin alueelliset metsävarat ja metsäbiomassan käyttö sekä alan kehitys.

Suomen tilanne edellyttää erityistoimia, joilla pyritään biologisen monimuotoisuuden suojelemaan ja metsäbiomassaan perustuvaa energian tuotantoa koskevaan innovointiin. Kainuun alue ja kumppanit ovat sitä mieltä, että kannattaisi tutkia biomassapohjaisten polttoaineiden jalostusta.

• SUOJELU JA KEHITTÄMINEN

Kumppanit ovat yhtä mieltä siitä, että biologisen monimuotoisuuden suojeleminen on yksi edellytys sille, että metsät voivat sopeutua ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Alueiden mielestä ympäristön ja biologisen monimuotoisuuden suojeleminen voivat kuitenkin aiheuttaa myös epäedullisia taloudellisia seurauksia metsänomistajille ja toimijoille.

Biologisen monimuotoisuuden suojeleminen ja Natura 2000 -suojealueet koskevat kaikkia kumppanialueita. Romaniassa Natura 2000 -alueet käsittävät 34 prosenttia maa-alueista, mikä rajoittaa erityisesti metsien käyttöä.

Tämän vuoksi vaadimme taloudellisten menetysten korvausmekanismin luomista ja käyttöönottoa metsänomistajien ja toimijoiden hyväksi.

Mekanismin käyttöönotto on vastuullisen metsänhoidon edistämisen edellytys. Taloudellisten menetysten korvausmekanismi on jo käytössä Suomessa. Kainuun alueen mielestä mekanismi on siirrettävissä muille alueille.

Mielestämme olisi myös tehtävä tutkimuksia, joissa istutetaan laajempi valikoima ilmastonmuutokseen paremmin sopeutuvia puulajeja.

SUOSITUKSET

VASTUULLISEN METSÄNHOIDON EDISTÄMINEN :

1. Kannustetaan osallistavaan metsänhoitoon. Metsäsuunnittelujärjestelmiin olisi sisällytettävä osallistavia prosesseja. Osallistavien prosessien edistämiseen olisi käytettävä sosiaalisten vaikutusten arviointia (SIA).
2. Edistetään puualan toimijoille tarkoitettuihin tukivälineisiin liittyvää tukea, koulutusta ja käyttöä:
  - a. Koulutetaan omistajia ja toimijoita ja tiedotetaan heille puun loppukäytöstä niin, että erotetaan selkeästi toisistaan energian tuotantoon käytettävä puu ja muihin tarkoituksiin käytettävä puu.
  - b. Annetaan toimijoille asiantuntevaa neuvontaa, tukea ja teknisiä välineitä, joilla toimijat voivat organisoida alansa ja edistyä vastuullisen metsänhoidon kaikilla aloilla.

METSIEN EKOSYSTEEMIPALVELUJEN KEHITTÄMINEN JA PARANTAMINEN :

3. Kehitetään ja otetaan käyttöön korvausmekanismeja, joilla korvataan metsien suojeluun osallistuvien metsänomistajien ja toimijoiden taloudelliset menetykset.
4. Tuetaan ja edistetään metsänomistajien pääsyä päästöhyvitysten markkinoille esimerkiksi luomalla hiilen sitomista parantavia metsätalouden kehityspolkuja puun tuotantoa varten.

INNOVOINNIN JA ILMASTONMUUTOKSEEN SOPEUTUMISEN TUKEMINEN :

5. Tuetaan tutkimusten rahoitusta sekä sisäisistä (alueet) että ulkoisista (Euroopan komissio, esim. Horizon 2020) lähteistä, jotta voidaan
  - > kehittää vihreää kemiaa, jolla jalostetaan biomassapohjaisia polttoaineita vaihtoehdoksi fossiilisille polttoaineille
  - > tukea metsäalueiden biologista monimuotoisuutta
    - edistämällä ilmastomuutokseen sopeutuvien puiden laajemman valikoiman kehittämistä ja istuttamista
    - edistämällä biologista monimuotoisuutta säilyttävien menetelmien kehittämistä.
6. Tuetaan biomassaa hyödyntävien bioenergialaitosten perustamista viestintätoimilla, joilla pyritään osoittamaan yleisölle, ettei laitoksilla ole kielteisiä vaikutuksia.
7. Kannustetaan metsänomistajia muodostamaan osuuskuntia, jotta metsävaroja on riittävästi bioenergian tuotantoon, tarjotaan osuuskunnille bioenergian tuotantoon tarvittavat tekniset välineet ja annetaan taloudellista tukea biomassaa hyödyntävälle energian tuotannolle.

4 - PUUN JA PAIKALLISEN OSAAMISEN EDISTÄMINEN

Luodaan alueelle lisäarvoa kehittämällä paikallisia aloja

• PAIKALLINEN KEHITYS UHATTUNA

Paikallisten alojen harjoittama puunjalostus tuottaa lisäarvoa alueen taloudellisille toimijoille. Puutuotteiden paikallinen kehittäminen lähellä jalostuslaitoksia vaikuttaa myönteisesti myös metsäalueiden sosiaaliseen kehitykseen. Lisäksi paikallisten puunjalostusalojen kehitys lähellä puuta tuottavia metsiä voi kannustaa metsänomistajia osallistumaan metsävarojensa kestävään hoitoon.

Ranskassa ja Italiassa sekä jossain määrin myös Romaniassa puuvarojen kehittäminen ja puun käyttö huonekaluteollisuudessa ja rakentamiseen on kuitenkin vähäistä.

Kumppanialueiden puukäsityöläiset suhtautuvat pessimistisesti alansa tulevaisuuteen. Vaikka tilanne ei ole yhtä huolestuttava hyvin organisoiduissa yrityksissä, puualan yritykset näyttävät kärsivän yleisestä kilpailukyvyn puutteesta, huonosta kysynnästä, epäsuotuisasta sääntely-ympäristöstä ja ammattitaitoisen työvoiman puutteesta.

Lisäksi puukäsityöläiset, jotka halusivat kehittää paikallisen puun käyttöä yrityksessään, sanovat, että on vaikeaa saada sopivaa puuta paikallisilta markkinoilta. Kuluttajat eivät näytä olevan kiinnostuneita puun alkuperästä tai sertifiointista. Lisäksi puualan toimitusketju kärsii pirstaloitumisesta ja toimijoiden välisen yhteistyön puutteesta aina metsätaloudesta jalostukseen asti.

Alan haavoittuvuus johtaa tilanteisiin, jotka haittaavat lyhyiden toimitusketjujen kehittymistä, sekä metsäalueilta saatavan lisäarvon menetyksiin ja kestävämmään metsänhoitoon.

Metsistä voidaan saada tuloja myös hyödyntämällä metsän muita tuotteita (marjat, sienet, riista...), jotka rikastuttavat ja monipuolistavat metsätaloudsalaa.

• LIIAN VÄHÄN HYÖDYNNETTY PAIKALLINEN RESURSSI

Puun liian vähäinen hyödyntäminen huonekaluteollisuudessa tai rakentamisessa johtuu erityisesti nykyaikaisempina pidetyistä kilpailevista materiaaleista, perinteisten kulttuurien materiaalina pidetyn puun arvostuksen puutteesta ja puun teknisten ominaisuuksien huonosta tuntemuksesta.

Calabrian alueella puukäsityöläiset käyttävät vain hyvin vähän paikallista puuta. Heidän mukaansa syynä on erityisesti se, että markkinoilta on vaikea löytää sopivaa puuta rakennusteollisuuden tarvitsemien ikkunankehyyksien valmistamiseen.

Limousinin alueella jatkojalostus näyttää kehittyneemmältä kuin Calabrian alueella. Paikallisia puulajeja käytetään kehyksien ja kaapistojen valmistukseen. Puu saadaan paikallisilta sahoilta tai ympäristön metsistä. Limousinin alueella neljännes käsiteollisuusyrityksistä käyttää tuotannossaan vähintään 50 prosenttia paikallista kastanjapuuta.

Ala näyttää tiedostavan, että ammattilaiset ja suuri yleisö on saatava tietoisiksi parempaan metsänhoitoon ja alueen puun paikalliseen käyttöön liittyvistä haasteista. Portofinon luonnonpuisto on toteuttanut tämän alan aloitteita ja uskoo, että ne ovat siirrettävissä muille alueille.

Liguriassa alueellinen puisto, joka omistaa suurimman osan metsistä, on aloittanut paikallisen puunjalostusosuuskunnan kehittämisen. Osuuskunta valmistaa pihakalusteita, joita käytetään puiston kehittämiseen.

Toimijoiden mielestä julkiset hankinnat voivat olla merkittävässä asemassa puun käytön kehittämisessä ja alan organisoinnissa. Puuta voitaisiin käyttää aivan hyvin julkisten rakennusten rakentamiseen tai julkisten alueiden kehittämiseen sekä esimerkiksi tulvaesteiden rakentamiseen.

Käsiteollisuusalojen toimijat tuntevat lyhyiden toimitusketjujen kehittämiseen liittyvät haasteet ja ovat halukkaita tekemään yhteistyötä alan muiden toimijoiden ja viranomaisten kanssa.

• HEIKENTYNYT ALA

Limousinin alueella puuta jalostava käsiteollisuusala on hyvin pirstaloitunut. Vaikka alan tilasta ei ole tarkkaa tietoa, ala on kuitenkin suhteellisen dynaaminen ja innovatiivinen. Syynä ovat laadukkaan paikallisen puun saanti ja paikallinen käsityöläisperinne.

Puuta jalostavilla käsiteollisuusyrityksillä on kuitenkin kaikilla kumppanialueilla taloudellisia vaikeuksia, jotka liittyvät kilpailukyvyn puutteeseen. Vaikka yritysten joustavuus ja sopeutuvuus voisivat olla vahvuuksia, pieni koko tekee yrityksistä epävarmoja ja melko näkymättömiä, eivätkä ne ole riittävän aggressiivisia kaupallisesta näkökulmasta katsottuna.

Romaniassa Siculenin kunnassa suurin puunjalostuslaitos on myös kilpailukykyisin ja tarjoaa eniten työpaikkoja. Laitoksella on yli 200 työntekijää, mikä on poikkeuksellista. Yritys toimii huonekalumarkkinoilla.

Käsiteollisuusyritykset taas valmistavat tuotteita tilaus-työnä ja myyvät tuotteitaan katumarkkinoilla. Yrityksiä hoitavat maanviljelijät, jotka saavat niistä lisätuloja. He edustavat vanhaa ammattikuntaa, joka on vaarassa hävitä.

Valtaosalla puunjalostusalan yrityksistä on vain vähän työntekijöitä. Usein yritykset ovat yhden henkilön yrityksiä. Koska tuotanto työllistää yrittäjät täysin, he eivät pysty kehittämään yritystoimintaansa. Yksityisyrittäjien yritykset ovat haavoittuvia, ja niitä hoitavat yrittäjät eivät näytä pystyvän osallistumaan yhteisiin aloitteisiin tai yhteistoimintaan.

Elwood-osaprojekti osoitti kuitenkin, että puunjalostusalan toimijat ovat halukkaita yhteistyöhön ja valmiita luomaan kumppanuuksia.

Yhteisöt voisivat käyttää alueiden pk-yrityksiä ja käsiteollisuusyrityksiä tukevia rakenteita toteuttaakseen alojen kanssa entistä tehokkaampia toimia.

• SÄÄDÖKSISTÄ KÄRSIVÄ ALA

Puukäsityöläiset sanovat olevansa valmiita sijoittamaan tuotantolaitoksiin tai henkilöstön palkkaamiseen. Sijoittamishalukkuutta vaivaavat kuitenkin yritysten taloudellinen haavoittuvuus ja liian työlääksi koetut määräyksiin perustuvat rajoitukset. Puukäsityöläiset sanovat, että säädökset ja vaatimukset lannistavat heidät. Nämä tekijät saavat heidät luopumaan tuotantolaitosten uudistamiseen investoimisesta ja lisäävät toiminnan epävarmuutta entisestään. Puukäsityöläisten mukaan vaatimukset estävät myös uusien yritysten perustamista ja ostajia ostamasta tuotteita.

Puutavaran laadun takaavan CE-merkinnän käyttöönoton katsotaan rankaisevan käsiteollisuusyrityksiä, vaikka ne muodostavat valtaosan alan yrityksistä ja käyttävät enemmän paikallista puuta kuin alan suuret yritykset. Puukäsityöläisten ja suurten yritysten väliset erot kilpailukyvyssä saattavat jopa kasvaa. Merkinnän hankkimiskustannukset näyttäisivät olevan liian suuret käsiteollisuusyrityksille.

Kumppanialueiden puukäsityöläisten mukaan myös EU:n turvallisuusmääräykset ovat liian rajoittavia. Joidenkin koneiden käyttöä koskevien turvallisuusnormien sanotaan jopa olevan ristiriidassa puukäsityöläisten teknisten taitojen kanssa.

• AMMATTITAITOISEN TYÖVOIMAN PUUTE

Kaikki puualan toimijat sanovat, että ammattitaitoisen työvoiman löytäminen on vaikeaa.

Syynä on erityisesti se, että käsityön arvostus on vähentynyt, sekä se, ettei alan ammatteja pidetä kiinnostavina. Ammattitaitoiset työntekijät pitävät palkkoja liian alhaisina. Romaniassa Harghitan alueen ammattitaitoiset työntekijät lähtevät pois alueelta toivoen löytävänsä parempia työmahdollisuuksia muualta.

Alan yrityksillä näyttää olevan myös vaikeuksia löytää yritykselle jatkajaa. Sukupolvenvaihdos ei välttämättä aina onnistu. Calabrian alueella tilannetta selittävät säädökset, jotka ovat epäedullisia uusille yrittäjille.

EU:n säädösten sanotaan myös olevan epäedullisia uusien puukäsityöläisten kouluttamisen kannalta. Ligurian kaupunkialueilla opettajat ovat lopettaneet puukäsityötaitojen opettamisen turvallisuusnormien rikkomisen pelossa. Tämä voisi selittää käsityöammatteihin hakeutuvien opiskelijoiden vähäisen määrän.

• PUU – ALIARVOSTETTU MATERIAALI

Puu on ympäristöystävällinen ja uusiutuva materiaali. Sen hiilijalanjälki on pieni, mikä vähentää myös puutuotteiden ja rakentamisessa käytettävän puun hiilijalanjälkeä. Puulla on teknisiä ominaisuuksia, jotka tekevät siitä hyvin kilpailukykyisen muihin materiaaleihin nähden. Sillä on erinomaiset lämmön- ja ääneneristysominaisuudet ja hyvä säänkestävyys. Lisäksi puu suojaa hyvin tulipaloilta. Puun ominaisuudet ovat huonosti tunnettuja rakennusalan ammattilaisten, asiakkaiden ja rakennusten loppukäyttäjien keskuudessa. Puun ominaisuuksien huono tuntemus selittää suurelta osin puun heikon kysynnän.

Heikko kysyntä ja alan huono tilanne auttavat yleensä ylläpitämään korkeaa hintatasoa. Puurakennusmateriaalien hintakilpailun puute lisää alan epävarmuutta. Lisäksi puurakentamisen ammattilaiset käyttävät mieluummin pohjoiseurooppalaista puuta paikallisen sijaan, mikä on vahingoksi paikalliselle puulle. Tilanne johtuu pohjoisten maiden etumatkasta rakentamiseen käytettävän puun jäljitettävyydessä ja standardoinnissa.

SUOSITUKSET

RAKENTAMISEEN KÄYTETTÄVÄN PUUN MARKKINOIDEN PIRISTÄMINEN PAIKALLISTEN TOIMIJOIDEN EDUKSI

1. Sallitaan se, että paikallisviranomaiset suosivat paikallista puuta rakennusten rakentamisessa ja julkisten alueiden kehittämisessä ympäristönäkökohtien perusteella, sallimalla puun alkuperää koskevan perusteen käyttö tarjouskilpailuissa.
2. Edistetään paikallisen puun käyttöä loppukuluttajien ja paikallisviranomaisten keskuudessa verokannustimien avulla.
3. Kehitetään tutkimusohjelmia, joilla määritetään ja ilmaistaan määrällisesti puulajien tekniset ominaisuudet huonekalu- ja rakennusteollisuutta varten.
4. Edistetään paikallisen puun ja metsän muiden tuotteiden käyttöä ottamalla metsänomistajat ja puukäsityöläiset mukaan toimintaan.

LIIKETOIMINNAN VAHVISTAMINEN JA PUUALAN ORGANISOITUMINEN

5. Kavennetaan toimijoiden välisiä kuiluja alojen organisoitumisen edistämiseksi ja toimitusketjujen lyhentämiseksi.
  - a. Luodaan julkisen tuen järjestelmä käsiteollisuusyritysten yhteenliittymien muodostamiseksi, jotta yrityksillä on riittävät resurssit tehdä kilpailukyvyyn ja säännöstenmukaisuuden edellyttämiä investointeja.
  - b. Järjestetään paikallisia keskusteluja, joilla varmistetaan, että paikallisviranomaiset ovat halukkaita tukemaan lisäarvoa tuottavia puunjalostusaloja.

6. Mukautetaan nykyisiä toimintatapoja pienten kotiteollisuusyritysten tarpeiden ja vaikeuksien mukaan.
7. Kevennetään työllistämisen verotusta työvoiman palkkaamisen helpottamiseksi.
8. Ammatillaiset ehdottavat, että vahvistetaan paikallisille yrityksille metsän hyödyntämisen kiintiöt ja hillitään tukkien vientiä verottamalla sitä ja käyttämällä kerätyt verovarot puukäsityöläisten yritysten tukemiseen.
9. Suomalaiset kumppanit vaativat päättäjiä edistämään puurakentamisen menetelmiä koskevaa innovointia. Kumppanit ehdottavat, että pien- ja mikroyrityksille annettaisiin verohuojennuksia työvoiman palkkaamista varten, painottavat alueellisen tason merkitystä tehokkaiden toimien toteuttamisessa ja ehdottavat, että yhteisöt luovat aliurakoitsijaverkoston tai että niille luodaan sellainen puurakenteita varten.

PUUNJALOSTUSALAN AMMATTIEN EDISTÄMINEN

10. Kehitetään puunjalostuksen ja perinteisen osaamisen opetusta luomalla erityisiä koulutuskursseja nykyisissä oppilaitoksissa ja tukemalla toimintaa EU:n tasolla.
11. Sisällytetään puutyötaitojen opetus kansallisiin koulutusohjelmiin.
12. Varmistetaan, että säädökset eivät saa nuoria luopumaan hakeutumisesta käsityöammatteihin.

5 - METSÄALUIDEN MATKAILUKÄYTTÖ

Kehitysmahdollisuuksia

• ALUEIDEN TALOUSKASVUN VOIMAVARA

Metsillä on ympäristöön liittyvät toimintonsa, mutta metsät ovat myös taloudellisesti hyödynnettävissä oleva resurssi. Metsien potentiaalin käyttö talouskehitykseen edellyttää monikäyttöä edistävää metsänhoitoa: kaupaksi käyvien puulajien tuottamista paikallisille ja ulkomaisille markkinoille sekä puun jalostamista huonekalu- ja rakennusteollisuuden sekä energian tuotannon markkinoille. Tämä potentiaali tunnetaan ja on kehittämisen arvoista. On myös syytä muistaa, että metsä tuottaa sekä puuta että muita tuotteita (marjat, sienet...). Ne on otettava huomioon metsien taloudellisen hyödyntämisen monipuolistamisessa ja rikastamisessa.

Maksimoidakseen metsien potentiaalin talouskehityksen edistäjänä Robinwood Plus -miniohjelman kumppanit haluavat kuitenkin mennä pidemmälle ja tutkia uutta alaa: matkailua. Samoin kuin meri ja vuoristot myös metsä on matkailijoita maaseutualueille houkutteleva tekijä.

Vihreän matkailun suosijoille ja ulkoilulajien harrastajille tämä uusi matkailumuoto olisi ympäristöystävällisempi ja paikallisille toimijoille kannattavampi kuin massaturismi, jota on kehitetty erityisesti rannikoilla ja laskettelukeskuksissa 1960-luvulta lähtien.

Me kaikki maaseudun kehityksestä kiinnostuneet olemme sitä mieltä, että matkailu voi olla paikallistalouksien kasvun lähde.

• KESTÄVÄLLE TURISMILLE MARKKINARAKOJA

Olemme sitä mieltä, että vaihtoehdon perinteisille massaturismikohteille tarjoavat kohteet voisivat löytää sijansa markkinoilta. Markkinarakoja pyrittäisiin löytämään vihreän matkailun suosijoille ja ulkoilulajien harrastajille suunnatuista palveluista.

Matkailutoiminnan olisi oltava metsien kestävää monikäyttöä edistävän lähestymistavan mukaista. Tässä tapauksessa metsien rikasta biologista monimuotoisuutta ja ympäristönsuojelua ei pidettäisi kehityksen esteenä vaan pikemminkin matkailua edistävinä vetovoimatekijöinä.

• SISÄISEN KEHITYKSEN EDISTÄMINEN

Metsäalueiden matkailun kehittämisessä paikallisten toimijoiden ja sidosryhmien tuki on mielestämme toivottavaa.

Haasteena metsäalueiden matkailun sisäisessä kehittämisessä on varmistaa, että paikallinen väestö hyötyy matkailutoiminnan taloudellisista vaikutuksista. Matkailun tuottaman lisäarvon jäämistä alueelle olisi siksi pidettävä ensisijaisena tavoitteena, jolle olisi aina annettava etusija matkailun kehittämistoimissa.

Päätavoitteenamme on saada alueen toimijat kehittämään toimintaansa ammattimaisemmaksi ja järjestäytymään keskenään verkostoiksi, jotta he voivat itse luoda houkuttelevia ja kilpailukykyisiä palvelupaketteja matkailijoille.

Metsäalueiden matkailukäytön kehittäminen edellyttää EU:n tasolla verkostojen perustamista alueiden matkailukohteiden ja -reittien edistämiseksi ja markkinoimiseksi.

Paikallisella tasolla on edistettävä kestävän matkailun aloitteita ja hyviä käytäntöjä. Lisäksi on koordinoitava julkisia toimia ja hallinnoitava niitä sopivalla tasolla.

Matkailun kehittämistoimia olisi mielestämme toteutettava kuntien välisenä yhteistyönä. Toimet käsittäisivät myös julkisten ja yksityisten investointien ja toiminnan sääntelyn, jotta voidaan estää mahdollisesti hallitsematon matkailijoiden vastaanotto.

Tässä yhteydessä alueiden osa-alueiden tehtävänä olisi organisoida itsensä entistä paremmin ja kehittää rakenteitaan, jotta voidaan optimoida alueellisten ja kansallisten sekä EU:n varojen käyttö.

SUOSITUKSET

KESTÄVÄN MATKAILUN SISÄISEN KEHITYKSEN MALLIN EDISTÄMINEN

1. Pidetään metsäalueiden matkailua laadukkaana matkailuna, jolla on oma markkinarakonsa ja joka sopii yhteen kestävän kehityksen periaatteiden ja biologisen monimuotoisuuden suojelun kanssa.
2. Toteutetaan metsäalueiden kehitysohjelmia, jotka edistävät väestön pysymistä alueella ja uusien asukkaiden asettumista alueelle, järjestämällä harvaan asutetuille ja rakentamattomille alueille peruspalvelut (vesi, kaasu, sähkö), joita tarvitaan matkailukohteissa.
3. Kehitetään tieto- ja viestintätekniikan käyttöä sekä infrastruktuuria alueilla.
4. Edistetään mikroluottojen kehittämistä, jotta paikalliset toimijat voivat kehittää matkailuprojektejaan.
5. Ennakoidaan metsäalueiden matkailun kehitystä, jotta voidaan estää hallitsematon kehitys, ja organisoidaan ja valvotaan paikallisia julkisia toimia.
6. Edistetään matkailun sisäistä kehitystä tukemalla paikallisten pienyritysten perustamista ja toimintaa.
7. Edistetään matkailun kehittämistä laajoilla alueilla järjestetyillä reiteillä, jotta toiminnan taloudelliset hyödyt jakautuvat alueiden ja toimijoiden kesken.

KILPAILUKYKYISEN MATKAILUPALVELUVALIKOIMAN TARJOAMINEN

8. Edistetään matkailureittien perustamista EU:n tasolla.
9. Edistetään toimijoiden yhteistyötä paikallisella ja EU:n tasolla.
10. Edistetään alueellista markkinointia (biologinen monimuotoisuus, muut kuin puutuotteet) alueilla.
11. Kehitetään paikallisille toimijoille monivuotisia koulutusohjelmia matkailutarjonnan ja asiakaspalvelun parantamiseksi.

IV. STRATEGISET SUOSITUKSET

Metsien monikäytön kehittäminen on keskeisessä asemassa metsäalueiden kestävä kehityksen kannalta. Monikäytön kehittäminen tarjoaa huomattavia mahdollisuuksia paikalliselle väestölle sekä koko EU:lle.

Metsien hoito ja tasapainoinen kehitys edellyttävät EU:n tukemien paikallisten julkisten toimien toteuttamista. Toimet edellyttävät myös paikallisten toimijoiden, sidosryhmien ja yhteisöjen aktiivista osallistumista toimintaan.

ROBINWOOD Plus -miniohjelman päättyessä näyttää siltä, että toteutettavilla toimilla olisi pyrittävä ensisijaisesti luomaan yhteistä metsäkulttuuria, edistämään kestävä metsänhoidon mallia, kehittämään arvoketjua alueiden eduksi, suojelemaan biologista monimuotoisuutta, kehittämään puun energiakäyttöä hallitusti ja kehittämään metsäalueiden matkailupotentiaalia.

Tästä syystä suosittelemme, että ensisijaisiksi tavoitteiksi asetettaisiin seuraavat :

1. Alueiden sekä paikallisten toimijoiden ja sidosryhmien välinen hajautettu ja jatkuva yhteydenpito yhteisen metsäkulttuurin luomiseksi. Tarkoituksena on lisätä metsän monikäyttöä koskevien toimintatapojen suosiota ja vauhdittaa niiden toteutusta. (Vastaus haasteeseen 1.)
2. Paikallisten toimijoiden projektien tukeminen ja metsien kehittämistoimien hallinnointimallin kehittäminen. Tarkoituksena on löytää oikea tasapaino metsävarojen kehittämisen, biologisen monimuotoisuuden suojelun, uusiutuvan energian tuotannon ja yhteisöjen tarpeiden välillä. (Vastaus haasteisiin 2 ja 3.)

3. Sellaisten toimien tukeminen, joilla luodaan yhdessä ja ylläpidetään paikallista puunjalostusta. Tarkoituksena on tehostaa arvoketjun toimintaa ja luoda alueelle lisäarvoa. (Vastaus haasteeseen 4.)

4. Metsäalueiden kehitystoimien tukeminen, jotta voidaan luoda edellytykset kilpailukykyiselle ja ympäristöystävälliselle matkailutarjonnalle ja varmistaa alueiden kestävä kehitys. (Vastaus haasteeseen 5.)

LIITE

ROBINWOOD PLUS - miniohjelman osaprojektit

Paikallisten toimijoiden aloitteiden mukaisiin osaprojekteihin osallistui vähintään kolme kumppania kolmesta eri jäsenvaltiosta. Vaikka osaprojektien tavoitteet erosivat toisistaan, kaikissa osaprojekteissa toteutettiin konkreettisia toimia, joilla kokeiltiin tai siirrettiin hyviä käytäntöjä ja otettiin alueen toimijat ja sidosryhmät mukaan toimintaan.

1. SHAREWOOD

SHAREWOOD-osaprojektiin osallistui neljä kumppania: Pays de Guéret (Limousin, Ranska; projektin johtaja), Savonan provinssi (Liguria, Italia), Pollinon kansallispuisto (Calabria, Italia) ja Ciumanin kunta (Harghita, Romania).

Vuonna 2011 käynnistetyn projektin budjetti oli noin 138 000 euroa. Tavoitteena oli luoda yhteinen metsiä koskeva koulutus- ja valistusohjelma kumppanien välisen kokemusten vaihdon ja yhteisten viestintävälineiden luonnin avulla.

Lisätietoja SHAREWOOD-osaprojektiin osallistuneilla alueilla toteutetuista toimista on osoitteessa www.robinwoodplus.eu/robinwood-plus/sharewood-24

2. PASFORMMA

PASFORMMA-osaprojektiin osallistui viisi kumppania: Calabrian yliopisto (Calabria, Italia; projektin johtaja), Silan kansallispuisto (Calabria, Italia), Remetean kunta (Harghita, Romania), Metsähallituksen Luontopalvelut (Kainuu) ja La Spezian provinssi (Liguria, Italia).

Vuonna 2011 käynnistetyn projektin budjetti oli noin 277 000 euroa. PASFORMMA (Participation principle for Sustainable Forest Management with Multidisciplinary Approach) -projektin tavoitteena oli vähentää maaltamuuttoa kehittämällä osallistavan ja kestävä metsänhoidon malli.

Lisätietoja PASFORMMA-osaprojektiin osallistuneilla alueilla toteutetuista toimista on osoitteessa <http://www.robinwoodplus.eu/robinwood-plus/pasformma-23>

3. FORMARIE

FORMARIE-osaprojektiin osallistui kymmenen kumppania: Cairo Montenotten kaupunki (Liguria, Italia; projektin johtaja), Rossiglione kunta (Liguria, Italia), Oulun yliopisto, Kajaanin yliopistokeskus (Kainuu), Metsähallituksen Luontopalvelut (Kainuu), Vlahitan kaupunki (Harghita, Romania), Maa- ja metsätalouden sekä ympäristötieteiden ja -teknologioiden laitos (Distafa, Calabria, Italia), Valle del Crocchion paikallinen toimintaryhmä (LAG; Calabria, Italia), Corrèzen paikallishallinto (Limousin, Ranska) ja Metsänomistajien paikalliskeskus (Centre Régional des Propriétaires Forestiers, CRPF; Limousin, Ranska).

Vuonna 2011 käynnistetyn projektin budjetti oli noin 444 000 euroa. FORMARIE (FOrest Resource MANagement expeRIences) -projektin tavoitteena oli edistää Euroopan tason yhteistyötä metsänhoitoa ja metsäpalstojen yhdistämistä koskevien kokemusten vaihdossa. Haasteina olivat puualan taloudellinen tukeminen, puun energiakäytön edistäminen, lyhyiden toimitusketjujen luominen, metsäpalstojen yhdistäminen pirstaloitumiseen liittyvien ongelmien voittamiseksi ja biologisen monimuotoisuuden suojeleminen.

Lisätietoja FORMARIE-osaprojektiin osallistuneilla alueilla toteutetuista toimista on osoitteessa <http://www.robinwoodplus.eu/robinwood-plus/formarie-22>

4. ELWOOD

ELWOOD-osaprojektiin osallistui neljä kumppania: Périgord-Limousinin alueen luonnonpuisto (Limousin, Ranska; projektin johtaja), Aveton alueen luonnonpuisto (Liguria, Italia), Portofinon luonnonpuisto (Liguria, Italia) ja Siculenin kunta (Harghita, Romania).

Vuonna 2011 käynnistetyn projektin budjetti oli noin 227 000 euroa. Tavoitteena oli edistää paikallista puukäsityötaitoa ja paikallisen puun käyttöä. Toimet käsittivät paikallisen puun markkinointia toimijoille, sidosryhmille ja kuluttajille, osaamisen jakamista, paikallisten yritysten välisten yhteyksien edistämistä ja lyhyiden toimitusketjujen luomista.

Lisätietoja ELWOOD-osaprojektiin osallistuneilla alueilla toteutetuista toimista on osoitteessa www.robinwoodplus.eu/robinwood-plus/elwood-20

5. DESTINATION MOUNTAIN

DESTINATION MOUNTAIN -osaprojektiin osallistui neljä kumppania: Cosenzan provinssi (Calabria, Italia; projektin johtaja), Metsähallituksen Luontopalvelut (Kainuu), Dealun kunta (Harghita, Romania) ja Reggio Calabrian kunta (Calabria, Italia).

Vuonna 2011 käynnistetyn projektin budjetti oli noin 183 000 euroa. Tavoitteena oli kehittää kestävä matkailua metsä- ja vuoristoalueilla, jotka käsittivät myös luonnonsuojelualueita, ja edistää samalla alueiden taloudellista kehitystä ja parantaa elämänlaatua.

Lisätietoja DESTINATION MOUNTAIN - osaprojektiin osallistuneilla alueilla toteutetuista toimista on osoitteessa www.robinwoodplus.eu/robinwood-plus/destination-mountain-21

MUISTIINPANOT

MUISTIINPANOT

—

Area with horizontal dotted lines for writing notes.

Harghita County Council

REGIONE LIGURIA

Kainuun liitto

